

Innhold

Innledning	13
Ganske alminnelige fortellinger	15
KAPITTEL 1	
Hva er omsorg?	18
Universell omsorg	18
Personorientert profesjonalitet	20
Aktelse og tilbakeholdenhet	24
En ganske alminnelig fortelling (1):	
Om å være tilbakeholden i situasjonen	25
Makt	32
Moralens to sider: spontanitet og norm	33
En ganske alminnelig fortelling (2):	
Om moralens to sider	37
Nestekjærlighet og den etiske appellen	40
Hva omsorg ikke er: unnlåtelsessynder og	
formynderi	42
Unnlåtelsessynder	42
En ganske alminnelig fortelling (3):	
Om å dele pasientens følelser	42
Formynderi	45
En ganske alminnelig fortelling (4):	
«Jeg tror jeg har husket alt»	46
Oppsummering	50

KAPITTEL 2

Omsorgens betingelser	51
Hengivenhet	51
Oppriktig villighet	53
En ganske alminnelig fortelling (5):	
Om oppriktig villighet	54
Om å se på ulike måter: «det deltakende øyet» og «det registrerende øyet»	57
Språket som bærer av inntrykket	59
Fra sykdomsorientert til situasjonsorientert sykepleie	61
Fordringen krever uselviskhet	62
Om å våge seg frem	64
Barmhjertighet	66
Valg og vending	67
En ganske alminnelig fortelling (6):	
Om å la pasienten være herre i sitt eget liv	68
Oppsummering	70

KAPITTEL 3

Omsorg og menneskesyn	72
Mennesket: noe grunnleggende felles og noe unikt	72
Individ versus person – og den vanskelige helheten	74
Helhetlig sykepleie	76
Ethvert menneske er unikt	78
En ganske alminnelig fortelling (7):	
Den spesielle pasient	78
Om å ta vare på livsmulighetene	82
Stedfortrederen	83
Urørlighetssonen og åpenheten	85
Urørlighetssonen og medbestemmelsesrett	88
En ganske alminnelig fortelling (8):	
Episode fra postoperativ avdeling	89

Respekt for urørlighetssonen gjelder alltid.	92
En ganske alminnelig fortelling (9):	
Episode fra onkologisk avdeling.	92
Urørlighetssonen og psykiatrien.	95
Mennesket som stemt og berørt.	95
Lidelsen.	97
Den barmhjertige og den politiske samaritan	
– sykepleie på ulike plan	98
Oppsummering	100

KAPITTEL 4

Sykepleierens faglige skjønn.	101
Forenende motsetninger.	101
Naturlig sansing	104
Rom, tid og ro.	107
En ganske alminnelig fortelling (10):	
Om å skape rom for pasienten.	108
Fagkunnskaper – sykepleierens «baktanker».	112
En ganske alminnelig fortelling (11):	
Om å stå i de forenende motsetninger	115
Det faglige skjønnet og kunsten i sykepleien	119
En ganske alminnelig fortelling (12):	
Når lite blir til kunst	122
Dokumentasjon	126
Sammenfatning	129
1. Den konkrete situasjonen:	
moralens to sider:	130
2. Omsorgens handlingsliv:	
det faglige skjønn og handling.	131
3. Språket som dokumentasjonsform:	
dagliglivets språk og vitenskapens språk	132
Vedvarende omsorg	133

KAPITTEL 5

Evidensbasert sykepleie og moralsk praksis. 134

- Ulike former for evidens og ulike måter å tilegne seg evidente innsikter. 135
- Den ontologiske evidens 136

KAPITTEL 6

Om Løgstrups tenkning 138

- Fenomenene. 140
- Kjennetegn ved de spontane og suverene livsytringene 141
- Makt og avhengighet. 143
- Kjennetegn ved den etiske fordringen 145
- Hvem stiller fordringen? 147

Kort om Kari Martinsen 150

Kilder utenom Martinsen 151

Forkortelser over sentrale kilder 152

Sluttord 152

Litteratur 155